

Pressemelding

Brageprisen 2019

Brageprisen har, siden den første gang ble delt ut i 1992, etablert seg som en av Norges viktigste litterære priser. Prisen deles ut av Stiftelsen Den norske Bokprisen og har som formål å hedre gode norske forfatterskap, samt skape interesse for norsk litteratur.

Prisen deles ut på Dansens hus i Oslo den 21. november kl. 17.30.

De nominerte til Brageprisen 2019 ble offentliggjort på Deichmanske hovedbibliotek 31. oktober, klokken 12.00.

Følgende bøker og forfattere er nominert:

Åpen klasse: Bildebøker for voksne og barn

- Martin Ernstsen og Knut Hamsun: *SULT*, Minuskel forlag
- Anna Fiske: *Hvordan lager man en baby?*, Cappelen Damm
- Hilde Hodnefjeld: *Lykke og ulykken*, Cappelen Damm
- Mari Kanstad Johnsen: *3 2 1*, Gyldendal

Barne- og ungdomsbøker

- Ingeborg Arvola og Nora Brech (ill.): *Buffy By er talentfull*, Cappelen Damm
- Ane Barmen: *Draumar betyr ingenting*, Gyldendal
- Rune Belsvik: *Fugleguten*, Det Norske Samlaget
- Harald Nortun: *Blå flaggermus*, Det Norske Samlaget

Sakprosa

- Torgrim Eggen: *Axel. Fra smokken til Ovnen*, Cappelen Damm
- Nilas Johnsen: *Erdogan. Tyrkias nye sultan*, Aschehoug
- Hege Kofstad: *Grenselosene*, Pax forlag
- Shazia Majid: *Ut av skyggene*, Aschehoug

Skjønnlitteratur

- Mari Andreassen: *Hvor lenge varer vi*, Cappelen Damm
- Jon Fosse: *Det andre namnet. Septologien I-II*, Det Norske Samlaget
- Nina Lykke: *Full spredning*, Forlaget Oktober
- Øyvind Rimbereid: *Hvit hare, grå hare, svart*, Gyldendal

Kontaktinformasjon for Brageprisen

Kari Marstein, leder av Bragerådet, kari.marstein@gyldendal.no 415 29 707

Siri Ekestad Bauge, daglig leder for Brageprisen, siri@forleggerforeningen.no 40 89 03 15

Juryenes begrunnelser

Åpen klasse – Bildebøker for voksne og barn

Juryens medlemmer:

Lene Ask

Håkon Edvardsen

Tonje Vold

Martin Ernstsens og Knut Hamsun: *SULT*, Minuskel forlag

Å skulle oversette en velkjent klassiker til et nytt format, krever mot og dyktighet. Martin Ernstsens viser begge deler i sin tegnede versjon av Knut Hamsuns *Sult*. I 1890-tallets Kristiania, «denne forunderlige by som ingen forlater før han har fått merker av den» møter vi en stadig mer desperat og sulten forfatter på jakt etter jobb, anerkjennelse, mat og kjærlighet. Skildringene av hovedpersonens liv er gjort med et dypt alvor, men samtidig er humoren aldri langt unna. I denne boken utnyttes tegneseriemediet til sitt fulle. Martin Ernstsens veksler mellom tidsriktige miljøskildringer fra Kristiania til fargerike feberfantasier i mer surrealistisk uttrykk. Som møtet med Ylajali stående foran en solgul måne eller Guds tunge pekefinger mot en utslitt og nedbrutt hovedperson. De ulike scenene holdes likevel innenfor samme univers gjennom et bevisst formspråk. Martin Ernstsens tegneserie er et ambisiøst prosjekt som står solid på egne ben. Den vil gi nye og gamle lesere av Knut Hamsuns klassiker en unik og særegen leseropplevelse, og markerer seg som et solid tilskudd til norsk tegneseriekunst.

Anna Fiske: *Hvordan lager man en baby?*, Cappelen Damm

Det kan knapt stilles et mer eksistensielt spørsmål enn «Hvordan ble jeg til?» Årets bok fra Anna Fiske gir klare svar når hun tegner og forklarer livets mirakel i *Hvordan lager man en baby?*. Forfatteren tar leseren på det alvor et slik spørsmål krever, uten å bli kjølig biologisk i tilnærmingen. Med humor og varme, bidrar tekst og bilde til forståelsen av hvordan jeg ble meg. Bokas bilder holder ikke tilbake på kroppslige detaljer, og teksten kaller en skjede for en skjede. I Fiskes oppdatering av fortellingen om hvordan barn blir til, møter myldreboka familiemangfoldet. Selv om eggcelle og en sædcelle fortsatt må til, er fortellingen om livets begynnelse i endring. Boka viser hvordan man lager en baby gjennom samleie eller i et laboratorium. Man kan ta imot barnet som kommer sammen med en annen forelder eller alene, ha to foreldre av samme kjønn, ha søsken eller være enebarn. En baby kan reise hjem til foreldrene sine rett etter fødselen, eller først etter noen år, om babyen blir adoptert. Slik synliggjør boka ikke bare hvordan man lager en baby, men en vesentlig ide om menneskeverd. Ethvert menneske er unikt, vi ser forskjellige ut og inngår i ulike forbindelser med hverandre, samtidig som vi deler det aller mest grunnleggende. En av disse grunnleggende tingene er gleden over å få barn, kjærligheten mellom foreldre og barn, og mellom voksne mennesker. Boka er på mange måter en kjærlighetsbok. Dermed evner Fiske å framheve både kosen og lykken, erotikken og biologiens plass i prosjektet å lage en baby, i en bok som tydeliggjør bildebokas fortrinn som sakprosa sjanger for barn.

Hilde Hodnefjeld: *Lykke og ulykken*, Cappelen Damm

Lykke bor sammen med pappa. Han passer på at Lykke alltid står opp med riktige beinet og unngår farlige ting som å gå under stiger eller møte svarte katter. De går ikke så mye ut, for pappa liker seg best inne. Men en dag sitter det en svart katt på trappa hjemme. Denne bildeboka skildrer voksnes uro og angst sett fra et barneperspektiv. Hva skjer når omsorgen blir kvelende og når den som skal passe på deg går seg vill? Det er Lykke boka handler om, og det er også hos henne håpet ligger. Barnet er løsningsorientert og mister ikke motet, selv om det røyner på. Det visuelle uttrykket i boka gjenspeiler også barnets perspektiv. Uttrykket i boka er lekent og uanstrengt, både tekst og bilde gir leseren rom for egen tolkning. Slik skaper Hodnefjeld et inntrykk av at boken er inkluderende. Oppslagene veksler mellom nærbilde og oversiktsbilder. Gjennom lys, skygge og komposisjon skaper Hodnefjeld en visuell dramaturgi som hjelper handlingen i boka fremover. Tekst og bilde utfyller hverandre. I *Lykke og ulykken* har Hilde Hodnefjeld lyktes med å lage

en klok og spennende bok om et vanskelig tema på barneleserens premisser.

Mari Kanstad Johnsen: 3 2 1, Gyldendal

Telleboka er en klassisk barne- og bildeboksjanger. Lite er mer stringent og velkjent enn en tallrekke, det opplagte ligger lett for hånden. Ingenting er derimot stringent eller opplagt i Mari Kanstad Johnsens bidrag til sjangeren. Uten noen form for pedagogisk stemme om selve matten, gjennom en historie som viser hva ting koster, og bilder som frister til å prøve seg fram i regningens verden, skaper bildeboka inntrykket av tallenes betydning i hverdagen.

Utgangspunktet er også klassisk: Sommerferie. Anna kjeder seg hos mormor mens alle andre er på artige ferier. Ferien får et mål når Anna skal tjene nok til å kjøpe en tøykanin til 50 kr. Hun skal passe én slange, to kaniner, tre fugler, fire tomater, fem kaniner, hver med sine regler om matmengde og slikt. Anna gjør så godt hun kan, men det er vanskelig å huske å lukke alle dørene, og fristende å heller benytte seg av mat, badekar og klær i husene. Resultatet er faktisk minus 188 kr, etter leting, telling, gang og deling. Underveis er leseren blitt introdusert for tellingens sammenheng med økonomi, i en historie som handler om fristelser og overskridelser, kaos og orden.

Kanstad Johnsens oppslag ser også ut til å ha overskridelsen som ett av de styrende prinsippene. Det er mye av alt: Sterke farger, tjukke streker, veksling i perspektiver. Oppslagene legger opp til telling på mange flere nivåer enn teksten gjør. Karakterene i boka breier seg i bildene. Både barns og voksnes kroppsspråk fanges presist i streken, og flere av oppslagene forteller kun ved hjelp av bildene. Bestemora har en androgyn gammeldametyngde, Annas følelser tar og får plass: Her ser vi misunnelse, kjedsomhet, trass og glede inkarnert i en jentekropp. 3 2 1 er dermed blitt en ambisiøs bildebok som inspirerer til gjenlesing, og etterlater inntrykket av Mari Kanstad Johnsen som en norsk bildebokskaper med eminent kaoskontroll.

Barne- og ungdomsbøker

Juryens medlemmer:

Ahmed Akef Khateeb (leder)

Hilde Dybvik

Wenche Ratama

Eirik Mundhjeld

Ingeborg Arvola og Nora Brech (ill.): *Buffy By er talentfull*, Cappelen Damm

Buffy By er en oppfinnsom jente som med stort pågangsmot håndterer en hverdag preget av fattigdom. Der en tøff ramme der den lille familien – mor, bror og Buffy – er nødt til å spise rosenkål både til middag og som matpakke, men Arvola klarer likevel å gjøre det morsomt. Med noe naiv optimisme og godt humør møter Buffy utfordringene, som også innebærer å ha en far som svikter, gang på gang. Romanen handler om hva det innebærer å være en familie, om lojalitet og om samhold. Den handler om drømmen om å være et talent i slalåm – og om stahet: «Du må greie deg selv, Buffy, eller så må du la være å dra», sier moren, og Buffy går til slalåmtrening i flere timer, uten å klage. Distansen mellom romanens dype alvor og humoristiske tone, og Buffys optimistiske innstilling til livet og hennes utrettelige mot, er tankevekkende. Nora Brechs illustrasjoner framhever på betegnende vis den ubekymrheten som Buffy håndterer hverdagen med.

Ane Barmen, *Draumar betyr ingenting*, Gyldendal

«folk som ikkje har mista nokon har ikkje peiling», tenker hovedpersonen Louise i Ane Barmens roman. Tapet av Tormod, minnene om det som var og tanken på det som aldri ble, preger Louise i alle situasjoner og relasjoner. *Draumar betyr ingenting* viser stor innsikt i hvordan sorgen kan oppleves som ensom fordi livet for andre går videre – men for den som sørger, får alt en annen farge. Romanen er likevel forunderlig lett å lese. Den viser hvordan Louise tenker og handler framfor å forklare, og intensiteten holdes oppe med et språklig driv og en vellykket komposisjon: Romanen

veksler mellom nåtid og tilbakeblikk, og det som har skjedd, rulles gradvis opp slik at leseren etter hvert forstår mer av nåtidssituasjonen og samspillet Louise har til de rundt henne. Forholdet til de andre, både til vennene (gamle og nye), til familien og til Karen, som hun steller for på sykehjemmet, står sentralt. Også den gamle Karen bærer på sorg, og kontrasten og samtidig fellestrekkene mellom de to – den unge og den gamle, på hver sin side av livet – gir nye perspektiver på Louises tilværelse. Dialogen mellom personene er naturlig og uanstrengt, og de fine nyansene mellom liv og død, alvor og letthet, vennskap og kjærlighet, tar ungdoms livsverden på det største alvor.

Rune Belsvik: *Fugleguten, Samlaget*

Det er ikkje alltid livet er så enkelt. Lukas sitt ønske om å bli sett, og samstundes frykta for ikkje å bli likt, fører til at han gjer dumme ting. *Fugleguten* av Rune Belsvik fortel om Lukas som er på veg til å forme eigne handlingar, eigne sosiale relasjonar, og til å ta i bruk eit eige språk. Han klussar det ofte til for seg sjølv. For andre er livet enkelt. Sånn er det tilsynelatande for bestevennen Nico: «Berre legg deg bakover og flyt, seier Nico. Det er kjempeenkelt». Men Lukas klarar ikkje å sleppe seg laus. Han har for mykje å tenkje på, for mykje å uroe seg for, og får ikkje til å flyte, verken på vatnet eller i livet. *Fugleguten* er ei sår og gripande forteljing om eit barns forsøk på å kontrollere eigne kjensler og handlingar, og om å søke samhald. Illustrasjonane til Sigbjørn Lilleeng kler Belsviks minimalistiske formspråk og gir ein romleg dimensjon til opplevingane av utanforskap og emosjonell distanse på ein måte som er tru mot barneperspektivet. Gjennom utforskingar av kvardagen forstår Lukas gradvis at han ikkje er den einaste som har det vanskeleg med tankane sine. Det gir styrke til å forsone seg med utrygge livsvilkår i denne ømme og truverdige barndomsskildringa.

Harald Nortun: *Blå flaggermus, Samlaget*

“Sommarferien starta med at ein måse dreit i håret mitt”, opnar veslevaksne Sander med i den femte ungdomsboka til Harald Nortun. Sander er ferdig i sjetten klasse, bur saman med mor si i grenda dei andre kallar Slummen, og er den einaste i klassen som ikkje har mobil. Planen for ferien er å få råd til ein, så han prøvar å starte ein økologisk egge-business saman med kompisen.

Blå flaggermus er korthogd og velskriven, og sveipar innom tematikk som fattigdom, rettferd, dysleksi og fleire typar utanforskap – mellom anna er Sander i aukande grad oppteken av den ukjende far sin. Sander si modne evne til å stå imot press frå ulike kantar går som ein raud tråd gjennom romanen, og trass det til dels alvorlege bakteppet er dette ein varm og humørfylt roman. Denne underhaldande, men samstundes truverdige skildringa av den unntakstilstanden ein barndomens sommarferie kan vere, har noko på hjartet.

Sakprosa

Juryens medlemmer:

Jørgen Hovde (juryleder)

Guri Hjeltnes

Fride Hjermstad

Eivind Tjønneland

Torgrim Eggen: *AXEL – fra smokken til Ovnen, Cappelen Damm*

«Axel var noe av en lystløgner, tross alt. Noen måtte gå ham i sømmene, faktasjekke ham litt og kanskje bringe opp historiene han av en eller annen grunn ikke fortalte. Lese brev, bøker og artikler, intervjuer og presseoppslag, snakke med øyenvitner og forsøke å få en sammenheng i livet og diktningen hans.» Det har Torgrim Eggen lyktes med. Ved å presentere nye kilder til Axel Jensens liv og verk, gir han oss et komplekst og spennende bilde av en myteomspunnet og legendarisk norsk forfatter. I biografien *Fra smokken til Ovnen* - en tittel tatt fra Axel Jensens comeback-roman *Lul* (1992) - har Torgrim Eggen invitert oss på en lesefest der alle elementene er på plass: rikelig med alkohol og andre rusmidler, følelssvingninger fra ekstase til depresjon, trekantdramatikk og seriemonogami, arroganse og prestasjonsangst ispedd brå omslag fra fattigdom til feite honorarer.

Når partiet er over og boken lest, våkner man opp fra et eventyrlig liv og et forfatterskap som ikke har gått ut på dato. En festopplevelse uten bakrus!

Nilas Johnsen: *Erdogan. Tyrkias nye sultan, Aschehoug*

«Presidentens ansikt er som hogd i stein, men under bønnen lar han tårene renne fritt, med hendene løftet fremfor seg. Etter at imamen har sagt sitt, får Erdogan mikrofonen. Rolig snur han seg og tørker sine tårer i alles påsyn». Nilas Johnsens levende formidling av Erdogan og hans rolle i Tyrkisk politikk baserer seg på et omfangsrikt kildemateriale og erfaringer fra et opphold på nesten tre år i Istanbul. Dette er utgangspunktet for en levende og velskrevet dokumentar som viser et nyansert bilde av Erdogan. Johnsens bok gjør et geopolitisk område tilgjengelig, kunnskap og erfaringer gir en naturlig inngang til et omfangsrikt stoff. Et rikelig og velskrevet overblikk over Erdogans liv presenteres i en form som binder leseren til boka. Forståelsen og kunnskapen boka formidler, gir bakgrunn for å svare på spørsmål om hvorfor og hvordan i forhold til Erdogans politiske virke. Johnsen fremstår som en troverdig folkeopplyser av ypperste klasse.

Hege Kofstad: *Grenselosene, Pax forlag*

«Potetsekkene» Trygve Aune skal smugle over til Sverige, består av to fiskere og en familie på tre: en lærer, hans kone og en datter på seks. Det er rett før jul, og snøen ligger tykt i Nord-Trøndelag. De fem flyktingene har ligget lenge i skjul. Det blir en strabasiøs tur i snø og uvær, med julaften tilbrakt i en snøhule. Flyktinger synger julesanger for seksåringen, og når fram til Sverige første juledag. Dette er en av de mange fortellingene i Hege Kofstads fascinerende bok fra okkupasjonsårene. Langs hele den lange svenskegrensen bodde det nordmenn som på ulike måter hjalp, huset og loset flyktinger til Sverige gjennom fjell og skog, over innsjøer og kronglete terreng. Hun følger to grenselos-familier kronologisk gjennom krigen, men løfter også fram en lang rekke andre, alminnelige mennesker som rett og slett bodde strategisk til geografisk og hadde mot og krefter til å ta i et tak og hjelpe. Flyktingene var motstandsfolk, jøder, russere, jugoslaver, polakker, syke, friske, eldre, unge, gravide. Dette er en velskrevet, tilgjengelig og engasjerende bok, samtidig som den er solid kildebaseret. Kofstad viser også krigsheltenes svakheter. Det kunne ta dager å føre folk trygt over. Losingen var preget av uro og frykt for å bli oppdaget av grensepoliti eller tyskere. Boken er bygget opp med en balansert veksling mellom nasjonalt/regionalt og lokalt/personlig nivå, der den politiske situasjonen hele tiden knyttes til de personlige historiene. Det er en lavmælt beretning fra krig og okkupasjon. Drivet i teksten gjør den til en krigsbok som virkelig utmerker seg.

Shazia Majid: *Ut av skyggene, Aschehoug*

«Når jeg nå vil fortelle om mamma, er det fordi hun er regelen, snarere enn unntaket, for sin generasjon innvandrerkvinner. Kvinner som kom til Norge som unge voksne på 1970-tallet. Kvinner som kanskje kom fra dårlige økonomiske kår og et strengt patriarkat i sine opprinnelsesland, men som forlot en rikdom av sosiale relasjoner de aldri fikk erstattet.» Med sin pakistanske mors historie som innfallsport og i et elegant språk med skjønnlitterære grep, tegner Shazia Majid et sammensatt bilde av en hel generasjon innvandrerkvinner som fulgte med sine menn til Norge på begynnelsen av 1970-tallet. Tilgangen deres til kunnskap om det norske samfunnet var svært begrenset, men her skulle de likevel skape seg et nytt liv. Majid forteller med stort personlig engasjement og politisk brodd om den tilværelsen som møtte innvandrerkvinnene. Boka gir et enestående innblikk i kampen deres mot patriarkalske regler på den ene siden, og mot skepsis og motvilje fra storsamfunnet på den andre. Kvinnenes ønske om å gi neste generasjon et bedre utgangspunkt, kommer tydelig til uttrykk i de gripende skildringene av isolasjonen og utenforskapet. Gjennom grundige analyser av et betydelig kildemateriale og med en klar og modig stemme, løfter Majid frem en del av norsk historie som frem til nå har vært skjult for de fleste av oss. *Ut av skyggene* er en bok som utvider vår forståelse og gjør et sterkt inntrykk.

Juryens medlemmer:

Gunnar Vilberg (leder)
Eivind Myklebust
Grethe Fatima Syéd
Camilla Tvedt

Mari Andreassen: *Hvor lenge varer vi*, Cappelen Damm

Det skjer kanskje ikke så mye i de syv novellene i debutant Mari Andreassens *novellesamling Hvor lenge varer vi*. Bortsett fra liv og død. Med stor psykologisk innsikt, imponerende språkbevissthet og et skarpt blikk for detaljer gjør forfatteren det lett å kjenne seg igjen i livene hun skisserer opp for oss. Det handler om hverdagen og alt som gjør den u-hverdaglig: foreldre, ungdommer og barn, parforhold med både en, to og flere parter, bakterier, begravelse, sex og dårlig ånde, kjærlighet og hat, infamitet, tafatthet og omsorg i ulike innpakninger. Vi møter måsunger på et boligtak og squash på en veranda, opplever stilheten når en uvelkommen gjest ikke vil snakke, aner følelsen når trekken følger etter oss inn og møter små og store dilemmaer knyttet til lojalitet, lengsel og håp som er på grensen til hva man våger håpe. Alt i alt er det noe dypt menneskelig over situasjonene i novellene. Selv om det hviler et ubehag over flere av dem, er det også lys og ømhet. Ofte handler det om å prøve så godt man kan selv om det ikke er godt nok, og om hvilke konsekvenser dette kan få. Forfatteren klarer med enkle, men ypperlige grep å sette i gang leserens egne tanker. Dette er noveller som blir værende.

Jon Fosse: *Det andre namnet. Septologien I-II*, Samlaget

Med et vakkert og strømmende språk maner Jon Fosse fram et mektig litterært univers i *Det andre namnet. Septologien I-II*, som er første bind av en romanserie bestående av syv deler fordelt på tre bøker. Bokens ytre handling er sparsom, det er hovedpersonens indre drama forfatteren så intenst og suggererende gransker. Den aldrende og relativt suksessrike kunstmaleren Asle bor alene i et hus på Dylgja ved en fjord utenfor byen Bjørgvin. Kona Ales er død. Omgangskretsen består av naboen og fiskerbonden, Åsleik, og navnebroren Asle, som bor i byen. Også han er kunstmaler og figurerer som et slags feilslått speilbilde av hovedpersonen – eller er de egentlig den samme? For der Asle på Dylgja er tørrlagt, går den andre nærmest under av alkohol, og noen kunstproduksjon er det ikke snakk om. Fosse dikter nettopp fram kontraster i livet og kunsten og naturen. Det handler om lys og mørke, om tap og berikelse, varme og kulde, om Gud og alkohol. Det handler om å reise, både kroppslig og i tankene, også tilbake til Asles barndom og oppvekst med sine avgjørende øyeblikk. Romanens to deler åpner begge med Asles betraktninger over et av hans egne maleri. Kunstverket består av to streker, en lilla og en brun, som krysser hverandre på midten. Romanen kretser rundt dette maleriet, som om det er et gåtefullt kart over livet og verden som har vært, er og skal komme. *Det andre namnet. Septologien I-II* er en fengslende og kraftfull roman som lever videre i leseren.

Nina Lykke: *Ful spredning*, Forlaget Oktober

Nina Lykke har en særegent god observasjonsevne og et herlig skråblikk på livet. I *Full spredning* følger hun opp den skarpe og mørke samtidssatiren vi kjenner fra *Nei og atter nei*, og gir oss en legeroman utenom det vanlige. Elin er fastlege. Hun er i midten av femtiårene. Og hun er oppgitt. Stadig oftere mister hun tålmodigheten med slitsomme og kravstore pasienter. Ektemannen Aksel er kun opptatt av ski og løping. I det hele tatt har jobben, ekteskapet og livet i det tidligere så trivelige rekkehusområdet Grenda mistet sin sjarm. Elin kjeder seg og bedøver misnøyen med litt for mye vin og endeløse såpeserier på TV. Men så en kveld sveiper hun tilfeldig forbi ungdomskjæresten Bjørn på Facebook, og vips er vin byttet ut med utroskap og nyvunnen spenning. Ved romanens start har Elin rømt fra både elsker, mann og rekkehus - og flyttet inn på legekantoret. Og det er en miks av hennes selvransakende betraktninger og generelle oppgitthet overfor alt og alle som bærer historien.

Full spredning inneholder fändenivoldske betraktninger om mennesker som prøver å holde tritt. Romanen er samtidig en skarp og godmodig kommentar til et samfunn der velstand og overflod har gjort oss kravstore og dvaske. Hvermannsen forlanger et liv som evig unge, friske og lykkelige. *Full spredning* er en usedvanlig velskrevet og morsom roman. Lykke balanserer hårfint mellom stereotyp overdrivelse og emmen og flau gjenkjennelse. Karakterbeskrivelsene er helstøpte. Det er skarpt og presist skrevet. Det er nådeløst og avslørende. Rett og slett frydefull lesning!

Øyvind Rimbereid: *Hvit hare, grå hare, svart*, Gyldendal

Hvit hare, grå hare, svart er ei kvardagsnær og verdsvand diktsamling om kunst og handverk, om menneskeleg skaparkraft og det materielt forgjengelege. Dikt om verktøy og maskiner set tonen i samlinga, med vakre, humørfylte odar til sandpapiret og til hengselen på ei kjøleskapsdør. I andre del skriv Rimbereid originale ekfrasar til måleri frå det gamle Nasjonalgalleriet. Verk som *Barneåp i Tanum kirke* av Harriet Backer, *Jonsokbål* av Nikolai Astrup og *Dresden i måneskinn* av Johan Christian Dahl blir skildra med sanseleg kraft, men også utvida ved at Rimbereid bryt ut av bileta, ut av rammene, og set motiva i nye, ofte overraskande samanhengar med biografi, historie, politikk. Ikkje minst gjeld dette det lengste diktet i samlinga, skrive til *De siste skudd* av Arne Ekeland. I tredje del er dikta personlege og nære. Dei formidlar meir umiddelbare tidsopplevingar, men formulerer også sorg, sagn og stemningsfull melankoli over alt som er forgjengeleg – det som har blitt, er i ferd med å bli, står i fare for å bli borte. *Hvit hare, grå hare, svart* er lausare knytt saman enn mange av Rimbereids tidlegare bøker, men komposisjonen er både meinings- og verknadsfull. Tvers gjennom samlinga går det glidande, springande, hoppande rørsler mellom kunst og verkelegheit, mellom minner, historie og liv. Rimbereid sansar, tenkjer, spør: Han knyter menneskets indre verd saman med den ytre, materielle verda i ei samling som viser korleis verkelegheita ytrar og ovrar seg, i kunstverk og handverk, og i dei mange tause tinga i verda.